

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT DE GÈNERE 2016-2019

PREAMBUL

El concepte d'igualtat formal entre tots els éssers humans ha estat superat els darrers anys per el de reconeixement del mateix valor a totes les persones i el respecte a les diferències, així com el dret de dones i homes a desenvolupar les seves capacitats superant les limitacions imposades pels rols de gènere tradicionals i la visió androcèntrica que ha impregnat històricament les actuacions públiques.

A partir de la IV Conferència Mundial de Nacions Unides, celebrada l'any 1995, es va encunyar el terme **transversalització** en referència a la necessitat que els poders públics incorporin la dimensió de gènere en totes les seves actuacions.

Amb les polítiques públiques de gènere s'intenta corregir la desigualtat preexistent implementant mesures positives per afavorir la incorporació de dones a tots els àmbits, a garantir que la seva veu sigui escoltada i que pugin desenvolupar les seves vides amb llibertat tan a l'àmbit públic com al privat

Aquestes polítiques responen a la voluntat d'impulsar un model de ciutat on ha de prevaldre la dimensió humana socialment avançada i solidària. Un element fonamental en la construcció d'aquest model de ciutat és la incorporació de la perspectiva d'igualtat de gènere a totes les polítiques per tal de desenvolupar mesures estratègiques coordinades entre totes les àrees municipals.

L'ajuntament de L'Hospitalet és pioner en la defensa d'aquests principis i ve desenvolupant, des de fa 30 anys, polítiques per la igualtat d'oportunitats al municipi. Durant aquests anys, el Programa municipal per la Dona – que es l'àmbit on estan inscrites aquestes polítiques -

s'ha convertit en un referent en quan a la implementació de polítiques públiques d'igualtat de gènere.

El Pla d'Actuació municipal de les polítiques d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes per als propers quatre anys que a continuació es presenta, s'estructura al voltant de sis eixos que tenen l'objectiu de millorar la qualitat de vida de la ciutadania i estan fonamentats en els següents principis:

RESPONSABILITAT POLÍTICA: perquè el principi d'igualtat és un dels pilars bàsics de les societats democràtiques i els poders públics han de garantir-ne el seu compliment.

DRET A LA INFORMACIÓ: per donar a conèixer els drets i la forma d'exercir-los, així com els recursos que disposa la societat per facilitar els processos d'autonomia de les dones.

PROMOCIÓ: per corregir les desigualtats cal fer actuacions compensatòries ja que la transformació de la situació de les dones aporta nous valors que beneficien a tota la societat.

PARTICIPACIÓ: per donar suport als col·lectius de dones que lluiten i defensen els drets de ciutadania.

PREVENCIÓ: per eradicar les causes que originen les desigualtats entre els sexes són necessaris recursos que facilitin l'actuació sobre els grups diana.

SENSIBILITZACIÓ: per a la consecució de la igualtat d'oportunitats és fonamental una conscienciació de tota la societat que afavoreixi el canvi d'actituds.

SOLIDARITAT; per què la creació de xarxes que promouen la convivència i el respecte entre les diverses cultures, entre dones de diferents edats i orígens, enriqueix el teixit social del municipi.

COORDINACIÓ: per actuar globalment i evitar la duplicitat i la fragmentació, la coordinació interserveis i interadministracions és l'element clau.

MARC NORMATIU

DRET INTERNACIONAL

El punt de referència dels drets de les dones cal situar-lo en la Declaració Universal dels Drets Humans, de 10 de desembre de 1948, en que s'enuncia com a principi fonamental la no discriminació per raó de sexe en matèria de drets i llibertats i el dret a la igualtat davant la llei.

DRET COMUNITARI EUROPEU

El Tractat d'Amsterdam, de l'1 de maig de 1999, reforça el compromís europeu en relació a la igualtat entre dones i homes, ja que inclou entre els objectius de la Comunitat Europea la promoció de la igualtat entre dones i homes:

- art. 2 del Tractat de la Comunitat Europea.
- Durant el Consell Europeu de 23 i 24 de març de 2006 els Estats Membres van aprovar el Pacte Europeu per a la Igualtat de Gènere. En aquest Pacte els Estats es comprometen en l'aplicació de polítiques destinades a afavorir l'ocupació de les dones i a garantir un equilibri entre la vida professional i la vida privada de les persones.
- El mes de desembre de 2006 es va crear l'Institut Europeu de la Igualtat de Gènere, per a donar suport tècnic al desenvolupament de les polítiques de Igualtat.
- El 11 de maig de 2011 el Consell d'Europa va aprovar el Conveni sobre la prevenció i lluita contra la violència contra la dona i la violència domèstica, realitzat a Istanbul i que va ser ratificat per l'Estat Espanyol i és de ple vigència des de l'1 d'agost de 2014 d'acord amb el publicat en el BOE de 6 de juny de 2014.

DRET ESTATAL

A partir de la Constitució Espanyola es van anar aprovant una sèrie de reformes de la legislació civil, laboral i penal, que tenien per objecte la eliminació de la discriminació per raó de sexe de l'ordenament jurídic espanyol.

Una vegada assolida la igualtat formal s'han aprovat una sèrie de lleis per anar avançant en la Igualtat real i efectiva. Les més recents són les següents:

1. Llei 30/2003, de 13 d'octubre, sobre mesures per a incorporar la valoració de l'impacte de gènere en les disposicions normatives que elabori el Govern del Estat, la qual constata que les decisions polítiques que, en principi, semblen no sexistes, podem tenir diferent impacte en les dones i en els homes.
2. Llei 39/2006, de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a las persones en situació de dependència, mitjançant la que es pretén configurar un sistema integrat que abordi des de una perspectiva global el fenomen de la dependència.
3. Llei 3/2007, de 22 de març, per a la Igualtat Efectiva de dones i de homes, la qual té com finalitat l'eliminació de totes les manifestacions de discriminació, directe o indirecta, per raó de sexe i promoció de la igualtat real entre dones i homes en qualsevol dels àmbits de la vida i, en especial, en les esferes política, civil, laboral, econòmica, social i cultural.
4. R.D 432/2008, del 12 d'abril, que crea el Ministeri d'Igualtat, amb la finalitat de realitzar la proposta i execució de les polítiques del Govern en matèria d'igualtat, lluita contra tota classe de discriminació i contra la violència de gènere.

A més en matèria de violència de gènere s'han aprovat diverses lleis sent les més importants:

1. Llei 27/2003 de 31 de juliol, reguladora de l'Ordre de protecció de las víctimes de la violència domèstica, d'acord amb la qual, i entre les mesures cautelars que el Jutge pot acordar, es troba

- l'ordre de protecció, per aquells casos de violència domèstica en què resulti una situació objectiva de risc per a la víctima. Aquesta ordre de protecció confereix un estatut integral, el qual comprendrà tant mesures penals -la presó provisional de l'agressor, la prohibició d'apropar-se o comunicar-se amb la víctima- com mesures civils -us del domicili familiar, guarda i custòdia dels fills, la prestació d'aliments-, així com aquelles altres mesures d'assistència i protecció social que siguin necessàries per atorgar aquesta protecció integral.
2. La Llei Orgànica 11/2003 de 29 de setembre, de mesures concretes en matèria de seguretat ciutadana, violència domèstica i integració social dels estrangers i la Llei Orgànica 15/2003 de 25 d'octubre van modificar el Codi Penal i introduir el delicte de maltractament domèstic.
 3. La Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, resulta aplicable a les dones víctimes de violència exercida per els que són o han estat seus cònjuges o els que estan o han estat lligats a elles per relacions d'afectivitat, encara que no hagi convivència. La Llei estableix mesures de protecció integral, la finalitat de les quals és prevenir, sancionar i eradicar aquesta violència i prestar assistència a les víctimes. Així ens trobem amb mesures de sensibilització, prevenció, detecció i intervenció en els diferents àmbits: educatiu, sanitari, social, de la publicitat, judicial, policial,... A més, la Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre, ha acordat la creació del Jutjats de Violència sobre la Dona que coneixen tant de les causes penals (ordre de protecció, instrucció de les causes penals, enjudiciament de les faltes...) com de les causes civils relacionades (separacions, divorci, relacions paternofilials, filiació...).

DRET AUTONÒMIC

L'Estatut d'Autonomia de 2006 preveu com a valor i com a dret la igualtat i, a més, a l'article 19 estableix que totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractaments i de tota mena de discriminació.

Amb anterioritat a l'aprovació de l'actual Estatut d'Autonomia cal destacar les següents actuacions:

1. En 1989 es va crear l'Institut Català de la Dona.
2. En abril de 2002 s'acorda el Pla integral de prevenció de la violència de gènere i d'atenció a les dones que la pateixen.
3. El 21 d'octubre de 2003 s'estableix que els punts de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica siguin les Oficines d'Atenció a la Víctima del Delicte.
4. Finalment, en 2005 s'aprova el Pla d'acció i de desenvolupament de les polítiques de dones (2005-2007), entre els objectius del qual es troba aconseguir la transversalitat de les polítiques de govern per fer realitat la Igualtat entre dones i homes.

També cal destacar diverses lleis del Parlament de Catalunya que han suposat un avenç en polítiques d'igualtat, quan a l'equilibri entre la vida professional i privada i la violència de gènere:

1. La Llei 4/2001, de 9 d'abril, estableix que tota disposició de caràcter general ha d'anar acompanyada d'un informe interdepartamental d'impacte de gènere de les mesures que estableix la disposició i va atribuir a l'Institut Català de la Dona l'elaboració d'aquest informe.
2. La Llei 8/2006, de 5 de juliol, de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les Administracions Públiques de Catalunya, adopta diverses mesures per afavorir la conciliació i l'equilibri entre els àmbits personal, laboral i familiar de les persones al servei de les Administracions de Catalunya.
3. La Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, on es reconeix el caràcter innovador i exemplar de les actuacions polítiques dels ens locals en l'abordatge de la violència de gènere i en l'establiment de protocols d'actuació conjunta que han inspirat bona part dels continguts d'aquest text legal. Aquesta llei amplia el concepte legal de violència de gènere a tota violència que pateixen les dones pel sol fet ser-ho i estableix mesures integrals respecte a la prevenció, la detecció i la sensibilització respecte a la violència de gènere i reconeix els drets

de les dones que la pateixen a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral.

4. La llei 17/2015, de 21 de juliol de 2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, llei que vol reforçar les mesures i els mecanismes concrets per aconseguir que els poders públics de Catalunya duguin a terme polítiques i actuacions destinades a eradicar el fenomen de la desigualtat entre dones i homes, que col·loca les dones en una situació de subordinació i desavantatge social i econòmic respecte dels homes i que impedeix que les dones exerceixin plenament llurs drets com a ciutadanes. En definitiva, aquesta llei ha de comportar un benefici per a tothom, dones i homes, ja que ha de permetre construir noves pautes de relació entre homes i dones, basades en el respecte i l'equitat, i també contribuir a millorar la societat i fer-la més democràtica, justa i solidària.

PLA MUNICIPAL PER A LA IGUALTAT DE GÈNERE 2016-2019

EIXOS

EIX 1. Impregnar l'administració municipal del principi d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Objectius:

1.1. Realitzar projectes amb perspectiva de gènere interàrees municipals.

EIX 2. Foment de la presència i la participació de les dones en la societat general.

Objectius:

2.1. Promoure espais d'intercanvi de coneixements i experiències en relació a la igualtat de gènere.

2.2. Visibilitzar les aportacions de les dones.

Eix 3. Afavorir la construcció d'una societat igualitària

Objectius:

3.1. Sensibilitzar la comunitat educativa en el principi d'igualtat d'oportunitats.

3.2. Promoure una educació basada en el respecte a l'altre i en les relacions d'igualtat.

3.3. Visibilitzar el valor econòmic i social del treball domèstic i de cura de les persones. Fomentant la implicació de la ciutadania, i els organismes públics i privats.

3.4. Donar projecció al material i serveis del Programa Municipal de la Dona.

Eix.4. Atenció integral a les necessitats específiques de les dones

Objectius:

4.1.Oferir atenció especialitzada a les dones que ho sol·licitin a causa d'una problemàtica derivada de la condició de dona.

4.2.Promoure el desenvolupament de l'autonomia i de les capacitats personals i prevenir riscos de salut física i mental

4.3.Informar sobre activitats i recursos.

4.4.Reforçar la xarxa d'intercanvi professional

Eix.5. Abordatge integral de les violències ver les dones.

Objectius:

5.1.Garantir l'atenció integral a les dones afectades per violència de gènere.

5.2.Formar i informar a agents socials del territori.

5.3.Garantir l'aplicació del protocol i circuit d'atenció a la ciutat

5.4.Promoure la sensibilització sobre el tema.

Eix.6. Millora continua de l'organització.

Objectius:

6.1. Oferir serveis de qualitat dins els paràmetres de millora continua.

6.2.Visibilitzar la tasca del PMD